

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5302/2019
24.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, у парници тужилаца АА, ББ и малолетне ВВ, чији је законски заступник отац АА, свих из села ..., Општина ..., чији је заједнички пуномоћник Миломир Радисављевић, адвокат из ..., против тужених Компаније „Дунав осигурање“ АДО Београд, Главна филијала Крушевац, ГГ и ДД, обојице из ..., чији је заједнички пуномоћник Владимир Драмлић, адвокат из ... и ЂЂ из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Иван Тоскић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4800/18 од 28.02.2019. године, у седници одржаној 24.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4800/18 од 28.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 17/16 од 11.06.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезу тужени да им као солидарни дужници исплате на име нематеријалне штете и то тужиоцима АА и ББ по 3.515 евра, а тужиоцу малолетној ВВ 6.506 евра све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате за законском затезном каматом до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезу тужени да им као солидарни дужници исплате на име материјалне штете проузроковане штетним догађајем од 13.10.2012. године тужиоцу АА за трошкове сахране и давања подушја покојном ЕЕ 2.134 евра и 30.000 евра на име измакле користи, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је о трошковима поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4800/18 од 28.02.2019. године, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ДД и сада пок. ЕЕ су 13.10.2012. године по повратку из школе договорили да заједно оду код свог друга ЖЖ у Том приликом су били у друштву са ЂЂ код куће ... након чега су ДД и ЂЂ путничким возилом марке „...“ којим је управљао ДД, а који је узео без знања родитеља, отишли до куће ЂЂ, док је сада пок. ЕЕ рекао да ће доћи до куће ЂЂ путничким возилом марке „...“ који ће узети од оца. Договор је био да одатле крену у Договорили су се да свако иде својим возилом и да сада пок. ЕЕ крене први. Пут којим су се кретали је асфалтиран и нераван, са оштећењима у виду ударних рупа ширине 4,10 метара. Пре дела пута на коме се догодила саобраћајна несрећа налазила се кривина улево, а са десне стране у наставку земљане банке је земљана обала, насип висине 2 метра. До саобраћајне несреће дошло је тако што је сада пок. ЕЕ управљајући путничким моторним возилом марке „...“ у зони саобраћајне незгоде изгубио контролу над возилом, скренуо са коловоза уз леву ивицу коловоза и при брзини од 74,9км/час наставио да се креће обалом тако што се возило пењало уз земљану обалу до њене висине, када је дошло до превртања возила на десни бок и делимичне ротације задњег дела возила у смеру супротном казаљке на сату. Када се возило „...“ нашло на врху обале на висини од 2,4 метра изгубило је контакт са земљиштем обале и услед нагиба обале дошло до промене правца и неконтролисаног кретања возила које превртањем бива усмерено предњим крајем ка коловозу. Током неконтролисаног кретања са ротирањем путничког возила „...“ сада пок. ЕЕ испада из возила на коловоз јер критичном приликом није користио сигурносни појас у току вожње који би га након превртања задржао у унутрашњости возила, чиме је створио опасну и изненадну препреку на коловозу за остале учеснике у саобраћају а нарочито за путничко возило „...“ које се кретало иза „...“ којим је управљао тужени ДД. Ово возило се том приликом кретало иза „...“ и када је пристигло на положај правца ротирања предњег краја возила „...“ дошло је до контакта предњег десног дела „...“ у пределу предњег десног блатобрана и предњег десног точка са левим стубом ветробрана возила „...“, а потом и са левим предњим вратима овог возила. Након контакта путничко возило „...“ је наставило да се креће коловозом и тада је дошло до гажења тела ЕЕ. Оба возача ДД и ЕЕ су били малолетни, нису били оспособљени за управљање моторним возилом нити су имали положен возачки испит. Пок. ЕЕ је управљао путничким моторним возилом марке „...“ а није био везан сигурносним појасом. ДД се није придржавао прописа из области безбедности саобраћај јер супротно члану 82. ЗОБС-а није држао довољно растојање од другог возила које се налазило испред њега и којим је управљао пок. ЕЕ, због чега му је изречена васпитна мера појачаног надзора.

Компанија „Дунав осигурање“ је тужиоцу АА на име нематеријалне штете за душевне болове због смрти сина вансудски (пре подношења ове тужбе) исплатила 428.750,00 динара, на име трошкова подизања споменика 28.300,00 динара, на име трошкова сахране и подушја 25.000,00 динара, укупно 482.050,00 динара; тужиљи ББ на име нематеријалне штете за душевне болове због смрти сина 428.750,00 динара, на име трошкова подизања споменика 28.300,00 динара, на име трошкова сахране и

подушја 25.000,00 динара, укупно 482.050,00 динара, тужилји ВВ на име душевних болова због смрти брата 183.750,00 динара. Ови износи представљају 50% од утврђених износа за накнаду сваке напред појединачно наведене и материјалне и нематеријалне штете јер је тужена сматрала да је покојни ЕЕ својом вожњом допринео настанку штете и наступању последице најмање 50%. Према тада малолетном ДД вођен је поступак пред Вишим судом у Крушевцу у коме му је изречена васпитна мера појачаног надзора од стране органа старатељства због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 2. у вези члана 289. став 1. КЗ.

Према налазу и мишљењу вештака саобраћајно-техничке струке које је спроведено ради утврђивања постојања доприноса са пок. ЕЕ саобраћајној незгоди и последицама које су из ње проистекле, утврђено је да возач „...“ сада пок. ЕЕ није био оспособљен за управљање моторним возилом, да се кретао на путу небезбедном и великом брзином од 74,9км/час не обраћајући пажњу на услове на коловозу у кривини у којој би по идеалним условима возио безбедно и на комфоран начин могао да прође без заносења брзином мањом од 47,8км/час при чему није користио сигурносни појас у току вожње, а да јесте након превртања би се задржао у унутрашњости возила. Услед овог пропуста испао је из возила на коловоз и створио опасну и изненадну препреку на коловозу за остале учеснике у саобраћају нарочито за возило које се кретало иза њега. Према налазу и мишљењу овог вештака није дошло до контакта између возила марке „...“ и марке „...“ пре превртања возила „...“ којим је управљао пок. ЕЕ. Овакав контакт није констатован ни претходним вештачењем које је спроведено у кривичном поступку.

Код овако утврђеног чињеничног стања, посебно ценећи налаз и мишљење вештака, нижестепени судови су закључили да до трагичног исхода ове саобраћајне несреће не би дошло да је сада пок. ЕЕ у свом возилу критичном приликом био везан сигурносним појасом јер у случају превртања возила не би испао из њега и не би се нашао на коловозу. Узимајући у обзир понашање сада пок. ЕЕ нижестепени судови су правилно на основу члана 178. став 2, члана 192. став 1. у вези члана 205. ЗОО закључили да је његов допринос у настанку незгоде 50%. Висину накнаде штете правилно су одмерили на основу критеријума из чл. 200. и 201. ЗОО.

Становиште нижестепених судова је правилно.

И по оцени ревизијског суда конкретна ситуација када малолетна лица без знања родитеља узму и возе аутомобиле, при чему нису оспособљени за вожњу на њима, немају положен возачки испит и возе неприлагођеном брзином указује на подједнак допринос сваког од учесника у незгоди која се догодила (од по 50%). Имајући у виду да је и у кривичном поступку који вођен против овде окривљеног ДД и у овом парничном поступку утврђено да није дошло до контакта између два возила већ да је сада пок. ЕЕ због неприлагођене вожње у саобраћају довео себе у опасну ситуацију тако што је проузроковао превртање сопственог возила у коме није био везан сигурносним појасом, а да јесте, не би испао на улицу и не би самим тим створио изненадну и опасну препреку за овде туженог ДД који га је критичном приликом прегазио, то нису основани ревизијски наводи о већем доприносу ДД у настанку штете.

Одмеравајући висину накнаде нематеријалне штете коју су тужиоци претрпели на основу критеријума прописаних чл. 200. и 201. ЗОО нижестепени судови су правилно оценили да би тужiocима у време вансудске исплате припала накнада за душевне болове због смрти блиског лица у висини од 857.500,00 динара и сестри 367.500,00 динара, па су имајући у виду допринос погинулог у настанку саобраћајне незгоде, и исплаћене износе од стране Компаније „Дунав осигурање“ (умањене за 50% доприноса погинулог) закључили да су исплаћеним износима тужиоци намирени по основу нематеријалне штете, као и по основу материјалне штете на име трошкова сахране и давања подущја у истом сразмерном уделу.

Правилно је одбијен тужбени захтев за измаклу корист. Примена члана 194. ЗОО односи се на право лица које је погинули издржавао. У овом случају, у тренутку саобраћајне несреће, сада пок. ЕЕ је био малолетан и као такав издржавано лице, па његово евентуално будуће привређивање не може представљати изгубљену добит за тужиоца у смислу наведене законске одредбе. Поред тога, како то правилно закључују нижестепени судови, примена института изгубљене користи за породицу није могућа у ситуацији када се под изгубљеном коришћу подразумева будући неизвештан рад преминулог члана породице, односно члана домаћинства, посебно када је неизвесно то да би по редовном току ствари пок. ЕЕ остварио ту корист за тужиоца. С тим у вези нису основани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о овом делу тужбеног захтева.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић